

Мунтян Максим Миколайович,
Курсант факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Гаркуша В'ячеслав Вікторович,
доцент кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ПРИМУСУ В ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

У даній роботі розглянуто сутність, особливості та значення правових основ, що регулюють застосування заходів примусу працівниками органів національної поліції України (далі поліція). Акцентовано увагу на важливості застосування примусу, коли всі способи та засоби не досягли поставленої мети.

Застосування заходів примусу та діяльність органів національної поліції в цілому регламентується Конституцією України, міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, цим та іншими законами України, актами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, а також виданими відповідно до них актами Міністерства внутрішніх справ України, іншими нормативно-правовими актами [2].

Керуючись положеннями Конституції України впевнено можна стверджувати, що кожен має право на безпечне для життя і здоров'я довкілля та на відшкодування завданої порушенням цього права шкоди [1].

У процесі життєдіяльності особи можлива поява випадків, що не озброєним оком вказують на порушення положень основного закону нашої держави, потребують захисту та подальшого відновлення інтересів осіб. В цьому випадку дієвим органом протидії незаконним проявам є національна поліція України – центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку [2].

Працівники поліції в процесі здійснення своєї діяльності дуже часто зіштовхуються з різноманітними правопорушеннями, що в свою чергу потребують термінового їх врегулювання. Але не завжди правопорушники готові

виконувати законні вимоги працівників поліції. Таким чином постає легітимна можливість застосування заходів примусу.

Поліцейський захід являє собою дію або комплекс дій превентивного або примусового характеру, що обмежує певні права і свободи людини та застосовується поліцейськими відповідно до закону для забезпечення виконання покладених на поліцію повноважень [2].

Перелік поліцейських заходів примусу чітко регламентований законодавством, тобто поліція під час виконання повноважень, визначених Законом України «Про національну поліцію», уповноважена застосовувати такі заходи примусу: фізичний вплив (сила), застосування спеціальних засобів, застосування вогнепальної зброї [2].

Сама лише їх наявність не дає право працівнику поліції завжди, не залежно від ситуації що склалася їх застосовувати. Для законного використання відповідного заходу примусу необхідно, щоб він відповідав обстановці яка склалася, був законним, пропорційним та доцільним. Всі інші випадки виступатимуть перевищенням службових повноважень та будуть тягти за собою відповідальність, що підтверджують вище згадані нормативно-правові акти.

Також потрібно зауважити що знання принципів застосування поліцейських заходів примусу – це лише половина від успішного їх використання. Ніколи не будуть зайвими знання про порядок застосування заходів, яких вказує, що по-перше поліцейський зобов'язаний заздалегідь попередити особу про застосування фізичної сили, спеціальних засобів і вогнепальної зброї і надати їй достатньо часу для виконання законної вимоги поліцейського, крім випадку, коли зволікання може спричинити посягання на життя і здоров'я особи чи та/або поліцейського або інші тяжкі наслідки, або в ситуації, що склалася, таке попередження є не виправданим або неможливим, по-друге визначити вид та інтенсивність застосування заходів примусу з урахуванням конкретної ситуації, характеру правопорушення та індивідуальних особливостей особи, яка вчинила правопорушення, по-третє надати невідкладну медичну допомогу особам, які постраждали в результаті застосування заходів примусу [2].

Таким чином, діяльність працівників національної поліції та використання в процесі здійснення комплексу заходів направлені на досягнення мети, а саме охорону прав і свобод громадян, власності, конституційного ладу України, прав і законних інтересів підприємств, установ і організацій, встановленого правопорядку, зміцнення законності, запобігання правопорушенням, виховання громадян у дусі точного і неухильного додержання Конституції і законів України, поваги до прав, честі і гідності інших громадян, до правил співжиття, сумлінного виконання своїх обов'язків, відповідальності перед суспільством [3].

Отже, підсумувавши вище згадане, впевнено можна стверджувати, що законне застосування заходів примусу – це вимушена дія працівників поліції, яка застосовується з метою забезпечення прав та законних інтересів всіх

осіб, чії права та законні інтереси порушенні. Таким чином, примус в процесі забезпечення законності відіграє важливе значення для підтримання правопорядку в нашій державі.

Список використаних джерел

1. Конституція України від 28.06.1996 р. - ВВР України № 39, 1996. – 56 с.
2. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відомості Верховної Ради УРСР від 18.12.1984 — 1984 р., № 51, стаття 1122

Попов Дмитро Олександрович,
курсант факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Гаркуша В'ячеслав Вікторович,
доцент кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук

**ЗАКОННІСТЬ ВИНЕСЕННЯ ПОСТАНОВИ
ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ
ПОСАДОВИМИ ОСОБАМИ ОРГАНІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
НА МІСЦІ ВЧИНЕННЯ ПРАВОПОРУШЕННЯ**

В наш час гостро постало питання, чи є винесення постанови про адміністративне правопорушення уповноваженою особою органів поліції на місці вчинення правопорушення законним, чи ні. Проблема винесення постанови про адміністративне правопорушення уповноваженою особою органів поліції на місці вчинення правопорушення створила багато суперечок в суспільстві, зокрема серед правників. Тому дуже важливо її вирішити.

Складання протоколів про адміністративні правопорушення, протоколів про адміністративні затримання, протоколів про вилучення речей і документів, протоколів про огляд речей та особистий огляд, а також отримання пояснення від осіб, які притягаються до адміністративної відповідальності потерпілих, свідків здійснюють уповноважені на те посадові особи органів поліції в межах та у спосіб, визначені КУпАП [1].

У справах про адміністративні правопорушення, розгляд яких віднесено